

POGLAVLJE DVA

Pretvaranje izvornih dokumenata u format PDF

PDF dokumente možete da pravite na više načina. U prethodnim verzijama Acrobat, korisnici su pretežno izvozili PDF datoteke iz raznih izvornih programa ili su uvozili Web stranice i pretvarali ih u format PDF. Acrobat 6 omogućava da u format PDF konvertujete jednu datoteku ili više njih, kao i sadržaj iz Clipboard, ne napuštajući okruženje Acrobat.

Izvorne dokumente konvertujete u PDF pomoću makroa PDFMaker, Acrobat Distillera ili bilo kog programa koji može neposredno da izveze PDF datoteke. Nezavisno od metoda konverzije, uvek morate da uzmete u obzir iste činioce. U ovom poglavlju naučićete kako da uskladite parametre konverzije s materijalom koji obrađujete. Na primer, dokumente koji su namenjeni *štampanju* pripremate drugačije od dokumenata koje ćete postaviti na *Internet*.

Opcije u Acrobatu 6 predstavljene su korisniku na zanimljiv način. Iako postoji veliki broj paleta i stavki u menijima, možete izabrati *funkcionalan* pristup, što znači da ćete birati odgovarajući skup alatki i opcija na osnovu prirode posla koji treba da obavite.

Pravljenje PDF dokumenata iz izvornih programa

Ako možete da štampate iz nekog programa, to je najčešće sasvim dovoljno da biste napravili PDF datoteku. Ključnu ulogu ima upravljački program za štampač pod imenom *Distiller*. Ovaj upravljački program ne morate posebno da instalirate jer je deo instalacione procedure Acrobat 6. Upravljački program za štampač Distiller i Acrobat Distiller imaju veze jedan s drugim ali Acrobat Distiller je aplikacija. Da biste napravili PDF datoteku iz izvornog programa, primenite sledeće korake:

1. Pokrenite izvorni program i otvorite dokument koji hoćete da konvertujete u PDF.
2. Izaberite opciju File > Print da biste otvorili okvir za dijalog Print.
3. Pritisnite padajuću listu Name i sa spiska štampača izaberite Adobe PDF (**slika 2.1**).

Slika 2.1 Upotrebite upravljački program Acrobat Distiller da biste pravili PDF datoteke.

4. Pritisnite OK. Datoteka će biti obrađena i otvoriće se okvir za dijalog Save (**slika 2.2**).

Slika 2.2 Izaberite mesto gde ćete snimiti datoteku koja je pretvorena u format PDF.

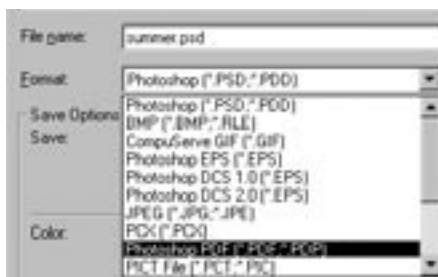
5. Iz padajuće liste Save in izaberite lokaciju na koju ćete snimiti datoteku, po potrebi promenite ime datoteke i pritisnite dugme Save. Datoteka će se odštampati u PDF umesto na štampaču i dobićete PDF verziju izvorne datoteke.

U nekim programima datoteku možete odmah da snimate kao PDF. Evo primera u kome je korišćen program Adobe Photoshop:

1. Izaberite opciju File > Save As da biste otvorili okvir za dijalog Save As.
2. Pritisnite padajuću listu Format i sa spiska formata datoteka izaberite opciju Photoshop PDF (**slika 2.3**).

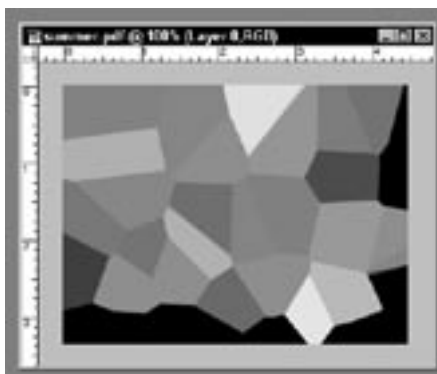
Imena datoteka i formati

Izgradite sopstveni sistem za davanje imena datotekama kada konvertujete dokumente iz jednog formata u drugi. Kada štampate prema navedenim koracima, podrazumevano se otvara direktorijum koji sadrži izvorni dokument i datoteka dobija ime izvornog dokumenta s nastavkom .pdf.

Slika 2.3 U programima iz kojih se može direktno izvoziti u PDF, upotrebite komandu Save As.

3. Pritisnite dugme Save. Okvir za dijalog će se zatvoriti a Photoshop će snimiti i prikazati datoteku (slika 2.4).

Slika 2.4 Photoshop prikazuje sliku snimljenu u formatu PDF.

Nešto više o kompresiji slika

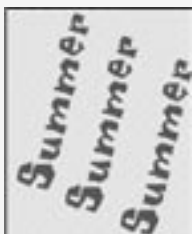
U zavisnosti od vrste kompresije, postoje i dodatni okviri za dijalog za snimanje datoteka. Na primer, i za JPEG i za Zip kompresiju možete da izaberete opcije za interpolaciju ili promenu rezolucije slike. Za JPEG kompresiju možete da birate i nivo kvaliteta. Izaberite nivo kvaliteta koji odgovara krajnjoj nameni slike. Ako planirate da koristite sliku na Internetu, dovoljan je nivo kvaliteta između srednjeg i visokog (5 do 8 na skali kvaliteta). Za slike namenjene štampi, izaberite viši nivo kvaliteta.

Izbor kompresije

Odluke o opcijama za kompresiju donosite više puta: kada konvertujete datoteke iz izvornih dokumenata, u Distilleru i u aplikacijama paketa Microsoft Office. Koje će vam opcije biti na raspolaganju, zavisi od načina konverzije. Kompresiju koristite da biste smanjili veličinu PDF datoteke; upotrebom odgovarajućeg formata smanjićete veličinu datoteke bez gubitka kvaliteta.

Kako da izaberete najbolju opciju? Evo kratkih saveta za svaku vrstu kompresije uz primere koji pokazuju kada da koristite koji format:

- Upotrebite Zip kompresiju za slike s velikim jednobojnim površinama ili detaljima koji se ponavljaju (**slika 2.5**).
- Upotrebite JPEG kompresiju za slike u sivim nijansama ili u boji, kao što su fotografije (**slika 2.6**).
- Metoda kompresije CCITT pogodna je skenirane uzorke kao i za crno-bele slike napravljene programima za slikanje. Acrobat podržava metode kompresije CCITT Group 3 i Group 4 (**slika 2.7**).
- Kompresija Run-length je najpogodnija za slike s velikim crnim ili belim površinama (**slika 2.8**).

Slika 2.5 Zip kompresija je najbolja za slike s detaljima koji se ponavljaju ili s velikim jednobojnim površinama.

Slika 2.6 Upotrebite JPEG kompresiju za slike u sivim nijansama i fotografije.

Slika 2.7 Kompresija CCITT je pogodna za ovakve slike.

Slika 2.8 Upotrebite kompresiju Run-length za slike s velikim crnim ili belim površinama.

Upotreba makroa PDFMaker u Wordu

Microsoft Word i Acrobat su stari znanci. Kada napravite Wordov dokument, možete da ga konvertujete u PDF i da ga potom pošaljete u svet. Uz Acrobat 6 i najnoviju verziju Worda, postupak konverzije nikada nije bio lakši.

Nove alatke za Office

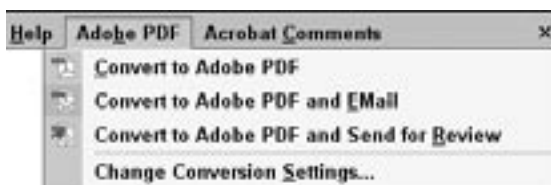
Ako instalirate Acrobat 6 na računaru na kojem je instaliran Microsoft Office XP ili novija verzija, videćete dodatne elemente u menijima Officea. U Wordu je to nova paleta (slika 2.9) koja sadrži alatke za konverziju dokumenta u PDF, konverziju dokumenta i slanje elektronskom poštom, i za konverziju dokumenta i pokretanje postupka redakture.

Dve nove stavke su takođe dodate i u Wordov glavni meni. Meni Adobe PDF sadrži tri komande koje smo upravo opisali, kao i komandu za promenu parametara konverzije. Meni Acrobat Comments omogućava da uvezete komentare iz PDF datoteke u Word i nastavite redakturu.

1. Otvorite dokument koji hoćete da pretvorite u PDF. Pritisnite dugme Convert to Adobe PDF na paleti alatki PDFMaker 6.0 (slika 2.9) ili izaberite opciju Adobe PDF > Convert to Adobe PDF (slika 2.10). Otvoriće se okvir za dijalog koji prikazuje napredovanje procesa konverzije.

Slika 2.9 Nakon instalacije Acrobat, u Wordu će biti dodata nova paleta alatki.

Slika 2.10 Acrobat dodaje nekoliko novih stavki menija u Word.

2. Na statusnoj traci najpre ćete videti ikonicu štampača , a potom i crvenu ikonicu Distillera . Dok traje konverzija, ikonica Distillera rotira.
3. Po završetku konverzije okvir za dijalog će se zatvoriti a ikonica Distillera i štampača neće sa statusne trake.
4. PDF datoteka će se otvoriti u Acrobatu 6 (što je podrazumevana opcija) ili ćete se vratiti u Officeov dokument.

Konverzija Wordovih datoteka na Macu OS X

Kada instalirate Acrobat 6 na Macu na kome se nalazi Office X, videćete paletu alatki koja je dodata u Word i sadrži ikonice Convert to PDF i Convert to PDF and email .

1. Izaberite parametre konverzije koje hoćete da koristite (**slika 2.11**); među ponuđenim opcijama su Standard, Press Quality, High Quality i Smallest File Size.

Slika 2.11 Izaberite parametre neposredno iz Distillera.

PDF datoteka biće snimljena u istom direktorijumu gde se nalazi izvorna datoteka.

2. Pritisnite dugme View File da biste otvorili datoteku u Acrobatu; pritisnite dugme Done da biste se vratili u Office.

Upotreba Distillera na Macu

Ikonica Convert to PDF pokreće Distiller u kome možete da zadate parametre konverzije, za razliku od Windowsa gde makro dozvoljava podešavanja unutar Officea.

SAVET
8

Promena parametara konverzije PDFMakera

Prilikom konverzije dokumenata u PDF niste ograničeni na korišćenje jednog skupa opcija za konverziju. Možete da koristite jedan od nekoliko ugrađenih skupova parametara ili da napravite sopstveni skup koji se naziva *opcije poslova* (engl. *job options*). Izaberite opciju Adobe PDF > Change Conversion Settings da biste otvorili okvir za dijalog s četiri kartice. U ovom okviru za dijalog podešavate opcije štampanja i određujete složenost PDF datoteke i njenu veličinu:

1. Osnovne opcije birate na kartici Settings (**slika 2.12**). Ovde zadajete parametre konverzije tako što ih birate iz padajuće liste. Na ovom mestu birate i osnovne opcije za obradu dokumenata, na primer, određujete želite li da vidite PDF datoteku u Acrobatu nakon konverzije.

Slika 2.12 Izmenu parametara počnite na kartici Settings.

2. Padajuća lista Conversion Settings sadrži četiri opcije (**slika 2.13**):

Slika 2.13 Na raspolaganju vam je nekoliko ugrađenih skupova parametara konverzije.

- Opcija Standard – podrazumevani skup parametara koristi se za konverziju i pregled jednostavnih poslovnih dokumenata. Rezolucija štampanja iznosi 600 dpi.
 - Opcija High-quality – koristi se za visokokvalitetnu štampu; slike se štampaju u visokoj rezoluciji ali će u PDF datoteku biti uključen ograničen broj podataka o fontovima dokumenta. Rezolucija štampanja je 2400 dpi.
 - Opcija Press – koristi se za štampanje u visokoj rezoluciji na profesionalnim štamparskim mašinama i na uređajima kao što su osvetljivači. U rezultujuću datoteku dodaju se svi podaci. Ovaj skup parametara obuhvata podatke o svim fontovima koji su korišćeni u dokumentu.
 - Opcija Smallest File Size – služi za dobijanje najmanjih datoteka; koristi se za slanje sadržaja na Web, elektronsku poštu i za gledanje dokumenta na ekranu. Slike su komprimovane i njihova rezolucija je smanjena.
3. Izaberite opcije koje odgovaraju izvornom programu. Dokumentu u Wordu možete da dodate obeleživače, veze i oznake.
 4. Pritisnite jezičak kartice Security da biste zadali lozinke za datoteku (**slika 2.14**), prava pristupa sadržaju dokumenta, te dozvole za štampanje, gledanje i izdvajanje sadržaja.

Slika 2.14 Kartica Security omogućava da zadajete prava pristupa dokumentu.

Parametri konverzije u Acrobatu 5

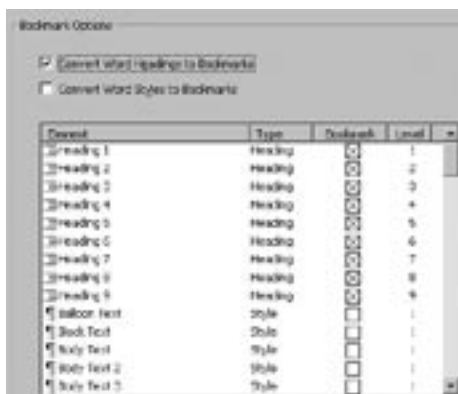
Acrobat 5 koristi pet podrazumevanih skupova parametara konverzije – Screen, Print, Press, CJKScreen i eBook. U Windowsu, opcije Acrobat 5 dostupne su u programima Adobe PageMaker i Adobe FrameMaker što omogućava korisnicima prethodne verzije Acrobat 5 da dalje koriste iste skupove parametara.

5. Pritisnite jezičak kartice Word. Izmenite parametre za konverziju elemenata iz Worda kao što su komentari i sadržaji u elemente formatirane za PDF (**slika 2.15**).

Slika 2.15 Izaberite parametre konverzije koji su specifični za Word.

6. Pritisnite jezičak kartice Bookmarks da biste podesili strukturu obeleživača (**slika 2.16**). Kao osnovu za obeleživače u Acrobatu možete da koristite naslove ili stilove. Više podataka potražite u savetu 62.

Slika 2.16 Napravite obeleživače pomoću naslova ili stilova.

7. Pritisnite OK da biste zatvorili okvir za dijalog. U svakom trenutku možete da se vratite na podrazumevani skup parametara tako što ćete pritisnuti dugme Restore Defaults na dnu svake kartice (**slika 2.17**).

Slika 2.17 Upotrebite dugme Restore Defaults da biste vratili podrazumevane parametre.

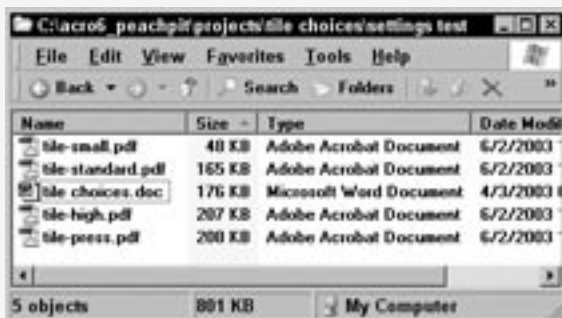
Kretanje pomoću obeleživača

U Acrobatu postoji više načina za jednostavnije kretanje po dokumentu. Obeleživači spadaju u najčešće alatke za kretanje. Kada označite naslove, slike i druge važne podatke u dokumentu, Acrobat će napraviti veze u oknu Bookmarks. Obeleživači su detaljnije opisani u poglavlju 7.

Poređenje parametara

Da vidimo šta se dešava kada konvertujemo istu datoteku pomoću različitih skupova ugrađenih parametara.

Na **slici 2.18** prikazane su datoteke različitih veličina. Datoteka koja je napravljena pomoću skupa parametara Smallest File Size, ima najmanju veličinu. Opcija Press proizvodi najveće datoteke.

Slika 2.18 Različiti parametri prave datoteke različitih veličina.

Čak i ako ne štampate PDF datoteku, možete da vidite razliku između dejstva nekih opcija. Na **slici 2.19**, leva stranica prikazuje deo dokumenta koji je konvertovan upotrebom opcije Press, a desna stranica prikazuje isti deo dokumenta koji je konvertovan pomoću opcije Smallest File Size. Jasno se uočava razlika u kvalitetu slike i slova.

Slika 2.19 Različiti parametri proizvode slike različitog kvaliteta.

Konverzija datoteka iz Excela i PowerPointa

Microsoft Excel i PowerPoint takođe mogu da koriste makro PDFMaker, pa možete brzo i jednostavno da pretvorite tabele ili prezentacije u Acrobatove dokumente.

U PowerPointu uradite sledeće:

1. Kada instalirate Acrobat 6 i otvorite PowerPoint, videćete paletu alatki PDFMaker 6.0 i meni Adobe PDF.
2. Izaberite opciju Adobe PDF > Change Conversion Settings da biste otvorili okvir za dijalog Acrobat PDFMaker.
3. Ovaj okvir za dijalog sadrži dve kartice. Na **slici 2.20** prikazana je kartica Settings; kartica Security je ista u svim Office-ovim programima (videti sliku 2.14).

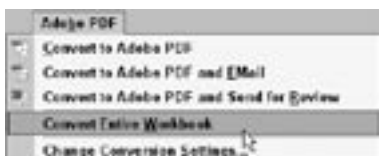
Slika 2.20 Za konverziju dokumenata iz PowerPointa, zadajte opcije na karticama Settings i Security.

4. Na kartici Settings videćete padajuću listu sa istim opcijama i iste opcije za konverziju poput onih u programu Word (videti sliku 2.12).

5. Pogledajte opcije u odeljku Application Settings. Neke od njih su globalne opcije Officea, kao što je opcija za dodavanje veza. Ostale opcije su specifične za prezentacije PowerPointa, poput opcija za konverziju multimedijalnih datoteka i za pravljenje prelaza.

Postupak konverzije je veoma sličan onome koji smo već opisali:

1. Otvorite Excel. Pronađite paletu alatki PDFMaker 6.0 i stavke u meniju Adobe PDF uključujući i onu koja postoji samo u Excelu (**slika 1.21**).

Slika 2.21 Radni list ili čitavu radnu svesku Excela možete da pretvorite u PDF.

2. Izaberite opciju Adobe PDF > Change Conversion Settings da biste otvorili okvir za dijalog Acrobat PDFMaker.

U ovom okviru za dijalog nalaze se dve iste kartice kao i u okviru za dijalog PowerPoint, a opcije su iste kao i u drugim Officeovim programima.

Konverzija Excelovih radnih svezaka

U Excelovom meniju Adobe PDF videćete dodatnu komandu koja vam omogućava da konvertujete čitavu radnu svesku. Excelove tabele su organizovane kao listovi u radnoj svesci. Komanda Convert to PDF odnosi se samo na aktivan list.

**SAVET
10**

Konverzija Web stranica pomoću Internet Explorera

Kada prvi put pokrenete Microsoft Internet Explorer nakon instalacije Acrobat 6, uočićete paletu alatki Adobe PDF. Upotrebite je za rad s PDF datotekama dok ste povezani na Internet. Pritisnite jezičak padajuće liste desno od ikonice Adobe PDF na paleti alatki da biste prikazali opcije menija (**slika 2.22**).

Slika 2.22 Skup stavki i menija dodat je Internet Exploreru.

- Da biste konvertovali dokument, pritisnite ikonicu ili izaberite opciju Convert Web Page to PDF. Otvara se okvir za dijalog u kome zadajete ime datoteke i određujete lokaciju na kojoj će biti snimljena. Pritisnite dugme Save da biste konvertovali datoteku.
- Pritisnite ikonicu Add Web Page to Existing PDF ili izaberite odgovarajuću opciju iz menija da biste sadržaj Web stranice dodali drugoj datoteci. U okviru za dijalog Open koji će se pojaviti, izaberite datoteku i pritisnite dugme Save.
- Da biste Web stranicu konvertovali u PDF datoteku i odštampali je, pritisnite ikonicu Print Web Page. Otvoriće se okvir za dijalog štampanja u kome možete da podesite parametre štampanja.
- Izaberite opciju Adobe PDF Explorer Bar da biste otvorili prozor Explorera na levoj strani prozora Internet Explorera (**slika 2.23**). Kada pronađete datoteku, pritisnite X u gornjem desnom uglu okna da biste je zatvorili.

Slika 2.23 Upotrebite opciju Adobe PDF Explorer Bar da biste pronašli datoteke.

- Izaberite opciju Preferences da biste otvorili mali okvir za dijalog sa tri opcije koje možete da menjate (**slika 2.24**). Sve tri opcije su podrazumevano izabrane što je najpogodnije za većinu korisnika.

Slika 2.24 Podesite ili promenite parametre konverzije u Internet Exploreru.

Koji su vaši parametri konverzije?

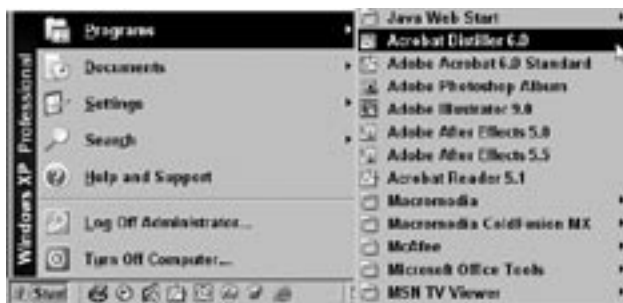
Ako redovno konvertujete datoteke sa Weba, razmislite mogućnost promene dva parametra za obaveštenje (slika 2.24). Na primer, da li želite da potvrdite brisanje datoteke ili dodavanje stranice? Ako stranice na Webu konvertujete povremeno, potvrđivanje je dobra ideja. Na drugoj strani, ako često to radite, svaki put ćete morati da zatvorite dijalog, potvrdite opciju ili zatvorite Acrobat, a to znači da činite dodatne korake koji mogu da vas uspore.

**SAVET
11**

Konverzija datoteka pomoću Acrobat Distillera

Acrobat Distiller se odnosi i na upravljački program za štampač i na program Acrobat Distiller. Koristite iste parametre bez obzira na to da li datoteke konvertujete tako što pritisnete ikonicu u izvornom programu ili ručno konvertujete datoteku u Distilleru. Parametri za konverziju su:

1. U Windowsu, izaberite opciju Start > Programs > Acrobat Distiller 6.0. Kao što možete da vidite na **slici 2.25**, Distiller je izdvojen od ostalih programa iz paketa Acrobat.

Slika 2.25 Acrobat Distiller i Acrobat Standard dva su odvojena programa.

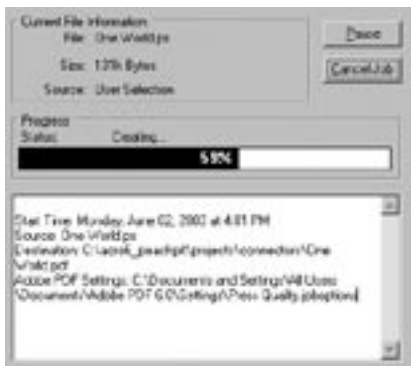
Korisnički interfejs Distillera izgleda kao okvir za dijalog. U njemu ćete uočiti tri menija. Imajte u vidu da možete da birate skupove ugrađenih parametara, o čemu je bilo reči u savetu 8.

2. Izaberite ugrađene parametre koje ćete koristiti za konverziju ili napravite sopstvene parametre.
3. Izaberite opciju File > Open da biste otvorili okvir za dijalog u kome birate datoteku za konverziju. Pronađite datoteku na računaru i pritisnite dugme Open.

Napomena

Distiller podržava datoteke u formatu .ps ili .prn. Format datoteka .ps koristi programski jezik PostScript. Neki programi prave .prn umesto .ps datoteka; drugi programi prave .prn datoteke ako u štampi izaberete opciju Print to File. Oba formata datoteka zasnovana su na upravljačkim programima za štampač instaliranim na vašem računaru.

4. Distiller će obraditi datoteku. Pojavljuje se traka na kojoj se vidi napredovanje postupka konverzije, izraženo u procentima. (slika 2.26).

Slika 2.26 Pogledajte informacije o datoteci koja se obrađuje.

5. Konvertujte i preostale datoteke ili zatvorite Distiller. Konvertovanu PostScript datoteku možete da koristite kao i sve druge PDF datoteke.

Napomena

Izaberite opciju *File > Preferences* da biste otvorili mali okvir za dijalog prikazan na **slici 2.27**. Ukoliko radite na Macu, izaberite opciju *Distiller > Preferences*. Na raspolaganju vam je nekoliko opcija, poput one za pregled napravljenih datoteka u Acrobatu i upravljanje zapisničkim datotekama.

Slika 2.27 Podesite parametre u Distilleru, kao što su pregled PDF datoteka u Acrobatu i brisanje zapisničke datoteke.

Konverzija pomoću Distillera

Neki programi, u koje spadaju starije verzije QuarkXPressa, ne mogu odmah da naprave PDF datoteku. Moraćete najpre da napravite PostScript datoteku i da je potom konvertujete u PDF pomoću Distillera. Distiller vam je neophodan i ako hoćete da koristite napredne funkcije kao što su parametri Distillera. Neki programi mogu da izvezu datoteku kao PDF ili da je štampaju u formatu PDF. Ako program ne može da napravi PDF datoteku, pokušajte da dokument snimite kao PostScript datoteku s nastavkom .ps; ili, pokušajte da napravite datoteku s nastavkom .prn u drugom formatu koji Distiller takođe podržava.

**SAVET
12**

Pravljenje novog skupa parametara za konverziju

Parametre konverzije možete da prilagodite sopstvenom poslu tako što ćete početi da ih pravite od početka ili izmeniti podrazumevane parametre. Acrobat ima opcije koje omogućavaju da pravite varijacije podrazumevanih parametara. Za to ćete koristiti makroe PDFMakera ili okvire za dijalog Distillera. Ovaj savet vam pokazuje kako da prilagodite parametre pomoću Distillera:

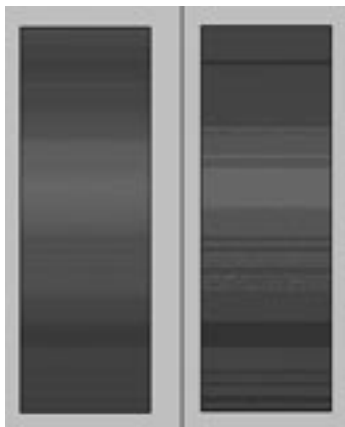
1. U Distilleru izaberite jedan od podrazumevanih skupova parametara koji će vam poslužiti kao osnova za sopstvene parametre. Iako možete da krenete od početka, mnogo je jednostavnije da promenite skup parametara koji je najpribližniji onome što vam treba. Kao osnova za nove parametre, u primeru je korišćen podrazumevani skup parametara High Quality.
2. Izaberite opciju Settings > Edit Adobe PDF Settings.
3. Otvoriće se okvir za dijalog High Quality – Adobe PDF Settings (slika 2.28). Ovaj okvir za dijalog ima pet kartica.

Slika 2.28 Započnite s Distillerovim podrazumevanim parametrima i uskladite ih sa sopstvenim potrebama.

4. Na kartici General možete da menjate sledeće parametre:

- **Compatibility (kompatibilnost)** – Podrazumevana opcija je Acrobat 5.0 (PDF 1.4). U zavisnosti od toga koju verziju Acrobatu ili Acrobat Readera imaju korisnici vaših dokumenata, možete da izaberete opciju za kompatibilnost s prethodnim verzijama Acrobatu sve do verzije 3. Stare verzije programa imaju manje opcija za parametre bezbednosti, ugrađivanja fontova i upravljanja bojom. Na primer, bezbednosni parametri Acrobatu 6 nisu upotrebljivi u Acrobatu 3.
- **Resolution (rezolucija)** – Ovu opciju treba podesiti tako da odgovara rezoluciji PostScript štampača. Viša rezolucija uglavnom daje kvalitetnije ali i veće datoteke. Rezolucija se ovde odnosi na broj koraka u prelivu ili slivanju. Preliv na levoj strani **slike 2.29** isti je kao i preliv na desnoj strani; jedina razlika je u rezoluciji.

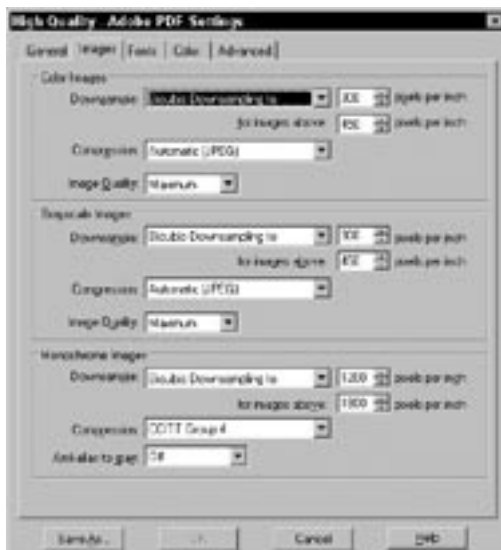
Slika 2.29 Rezolucija određuje broj koraka u prelivu ili slivanju.

- **Embed Thumbnails (ugrađivanje minijaturnih prikaza)** – Minijaturni prikazi stranica koriste se za kretanje po dokumentu. U prethodnim verzijama Acrobatu morali ste da zadate pravljenje minijaturnih prikaza. Acrobat 5 i 6 dinamički prave minijaturne prikaze. Ukoliko ne nameravate da štampate dokument pomoću starijih verzija Acrobat Readera, nemojte da izaberete ovu opciju. Ona će nepotrebno uvećati datoteku.

Zadavanje opsega stranica

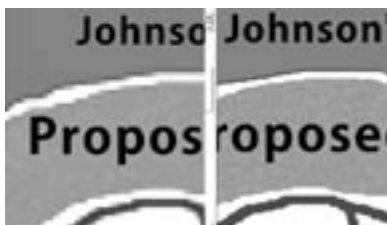
Kartica General sadrži opciju za dodavanje opsega stranica. Koristite ovu opciju samo ako ste sigurni da su vaši parametri za jednokratnu upotrebu. Ako zadate opseg stranica kada zadajete skup parametara i potom ponovo upotrebite ove parametre, konvertovaćete samo one stranice koje ste zadali na kartici General. Ovo može da dovede do problema čije će vam rešavanje oduzeti vreme ukoliko ne koristite podrazumevane parametre jer ne možete da shvatite šta se desilo s vašim stranicama (sa onima koje nisu unutar zadatog opsega na kartici General).

5. Možda će biti neophodno da na kartici Images (slika 2.30) podesite i promenite parametre nekoliko puta ukoliko konvertujete datoteke sa složenim slikama. Proučite sledeće opcije:

Slika 2.30 Menjajte i proveravajte parametre na kartici Images.

- Downsample (smanjivanje rezolucije) – Oba primera prikazuju istu sliku (slika 2.31); leva slika ima mnogo nižu rezoluciju od desne; sa ovakvom vrstom slika u PDF datoteci, uglavnom nećete hteti da smanjite rezoluciju.

Slika 2.31 Pre nego što smanjite rezoluciju slika, razmotrite kako vaši čitaoci koriste dokument. Dokument na levoj strani mnogo se teže čita nego dokument na desnoj strani.

- Compression/Image Quality (kompresija/kvalitet slike) – Izaberite opcije u zavisnosti od slika u dokumentu (u sivim nijansama, u boji ili crno-belih). Različite parametre kompresije koristićete u zavisnosti od vrste slike (pogledajte savet 6).

Manje ili veće smanjivanje rezolucije

Ako je rezolucija slike veća od zadate, nekoliko piksela biće kombinovano tako da čine jedan veći piksel, čime se smanjuje rezolucija. Na osnovu toga šta će vaši korisnici raditi s datotekom, možete da povećate ili smanjite nivo smanjenja rezolucija. Za slike kao što su mape (gde korisnik povećava veličinu prikaza), visoka rezolucija doprinosi većoj čitljivosti.

- Nazubljene ivice na crno-belim slikama ublažićete ako uključite opciju Anti-alias to gray (**slika 2.32**).

Slika 2.32 Desna slika prikazuje efekat umekšavanja nazubljenih ivica.

6. Na kartici Fonts (**slika 2.33**) zadajte ugrađivanje fontova ili pravljenje podskupova slovnih znakova ukoliko je procenat upotrebljenih znakova manji od zadate vrednosti. Ako koristite neobične fontove ili ukoliko prelom vašeg dokumenta umnogome zavisi od fontova, obavezno ugradite te fontove. Da biste ugradili samo deo skupa slovnih znakova koji postoje u fontu, izaberite pravljenje podskupova. Nemojte da unesete nisku vrednost ukoliko očekujete da će se tekst stranice menjati.

Slika 2.33 Ugrađivanjem fontova očuvaćete izgled dokumenta.

Ugrađivati ili ne...

Fontove obavezno ugradite da biste uštedeli vreme ukoliko radite s različitim parametrima ali istim skupom datoteka. Na primer, ako radite na šablonu za firmu u kome se stalno koriste određeni fontovi, izaberite fontove u listi Fonts i pritisnite dugme Add da biste ih dodali na listu Always Embed. Kad nadalje budete pravili PDF datoteke, nećete morati da pamтите da li se fontovi ugrađuju ili se ne ugrađuju.

7. Na kartici Color (**slika 2.34**) izaberite parametre koji odgovaraju datotekama korišćenim u izvornim aplikacijama kao što su Photoshop ili Illustrator. Opcije na ovoj kartici zavise od parametara boja koje ste izabrali. Ako šaljete datoteke na štampanje, konsultujte se sa štamparom oko parametara.

Slika 2.34 Opširan skup parametara za boju.

8. Ukoliko su vam nepoznati pojmovi poput *konvencije o strukturi dokumenta* (engl. *Document Structuring Conventions*) ili slični, nemojte da menjate opcije na kartici Advanced (**slika 2.35**). Parametri na ovoj kartici opisuju postupak konverzije iz PostScripta u PDF. Pogledajmo dve podrazumevane opcije:

Upotreba modela RGB za ekranski prikaz

Ako pravite datoteke za gledanje na ekranu, za model boje izaberite RGB a ne CMYK. RGB je prirodan model boje monitora i ne zahteva nikakvu konverziju što ubrzava prikazivanje dokumenata na ekranu.

Slika 2.35 Nema velike potrebe za promenom podrazumevanih parametara na kartici Advanced.

- Opcija Convert gradients to smooth shades, konvertuje prelive iz više programa u koje spadaju Macromedia FreeHand, QuarkExpress, Adobe Illustrator i Microsoft PowerPoint. Ova opcija pravi manje PDF datoteke i ponekad utiče na kvalitetniju štampu.
- Opcija Save original JPEG images in PDF if possible, obrađuje JPEG slike (koje su komprimovane) bez ponovne kompresije, što znatno ubrzava rad.

Snimanje parametara

Parametri konverzije snimaju se u posebnom direktorijumu. Na Windowsu XP datoteke parametara smeštene su u direktorijumu Settings unutar direktorijuma Adobe PDF 6 koji je u sistemskom direktorijumu Shared Documents. Skupovi parametara su u istom direktorijumu, pa su dostupni makrou PDFMaker, Acrobatu i Distilleru.

Deljenje parametara

Parametre konverzije možete da podelite s drugim korisnicima. Elektronskom poštom pošaljite datoteku .joboptions na isti način kao što biste poslali i druge datoteke. Primaoci datoteke smestiće je u direktorijum na svom računaru. Kada sledeći put pristupe okviru za dijalog za parametre u makrou PDFMaker, Acrobatu ili Distilleru, deljeni parametri su spremni za upotrebu.

- Izaberite opciju Save As da biste otvorili okvir dijalog Save Adobe PDF Settings As. Zadajte ime datoteke i pritisnite dugme Save (**slika 2.36**). Novi skup parametara konverzije snimljen je s nastavkom .joboptions.

Slika 2.36 Skup parametara konverzije je snimljen s nastavkom .joboptions.

**SAVET
13**

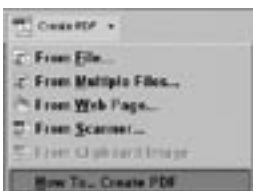
Pravljenje PDF dokumenta pomoću datoteke u Acrobatu

PDF datoteke možete da pravite iz Acrobatu 6. Kada pritisnete dugme Create PDF, na raspolaganju vam je nekoliko opcija.

Napomena

Kada otvorite meni Create PDF, videćete da je njegova poslednja stavka How To... Create PDF. Pritisnite tu stavku da biste otvorili skup datoteka za pomoć sa opisom različitih opcija za pravljenje PDF dokumenata.

1. Pritisnite dugme Create PDF da biste prikazali meni sa **slike 2.37**.

Slika 2.37 Meni Create PDF u Acrobatu sadrži nekoliko opcija za konverziju datoteka.

2. Izaberite prvu opciju, From File. Pojaviće se okvir za dijalog Open.
3. Izaberite datoteku koju hoćete da konvertujete u PDF (**slika 2.38**) i pritisnite dugme Open.

Slika 2.38 Izaberite datoteku koju hoćete da konvertujete.

4. Videćete prozor sa indikatorom napredovanja (postoje dva različita prozora sa indikatorom napredovanja, u zavisnosti od formata izabrane datoteke). Acrobat izvršava makro koji otvara datoteku u izvornom programu i konvertuje je u PDF.

Ukoliko je datoteka napravljena u programu koji podržava PDFMaker (kao Wordova datoteka koju koristim u primeru), Acrobat će upotrebiti PDFMaker s tekućim parametrima (**slika 2.39**).

Slika 2.39 Ako program izvornog dokumenta podržava makro PDFMaker, Acrobat će iskoristiti taj makro.

Kada je datoteka iz programa u koji nije ugrađen makro PDFMaker, Acrobat će otvoriti program i štampati datoteku pomoću Adobe PDF Convertera (**slika 2.40**).

Slika 2.40 Adobe PDF Converter se pokreće ako program u kome je napravljen izvorni dokument ne koristi makro PDFMaker.

5. Konvertovana datoteka biće otvorena u Acrobatu. Datoteci je dodeljeno ime na osnovu imena izvorne datoteke, ali ona još nije snimljena u formatu PDF. Izaberite opciju File > Save da biste snimili datoteku kao PDF dokument.

Napomena

Ako datoteke konvertujete pomoću makroa PDFMaker – na primer, poput datoteka napravljenih u Wordu ili PowerPointu – poslednje opcije koje su korišćene za konverziju primenjuju se na datoteku.

Gde da konvertujete dokument

Da li treba da konvertujete dokument u izvornom programu ili u Acrobatu? Odgovor je – zavisi. Ukoliko radite u nekom programu i znate da će vam biti potrebna i PDF verzija dokumenta, generišite dokument iz tog programa. Ako radite u Acrobatu, i zaključite da vam treba PDF datoteka, napravite tu datoteku iz Acrobatu.

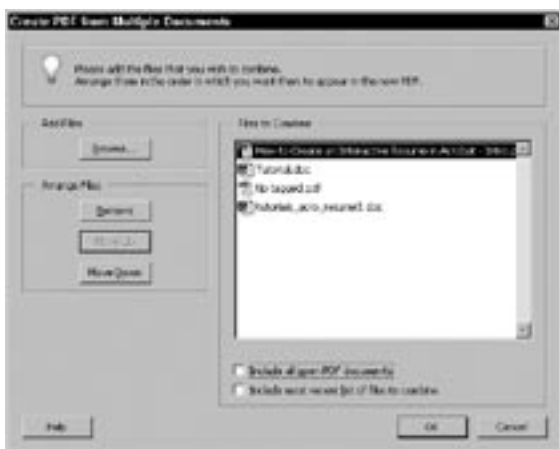
Čak i ako radite u Acrobatu, i planirate da napravite datoteke iz programa u koje je ugrađen makro PDFMaker, pri čemu se ne sećate parametara koje ste koristili poslednji put ili znate da treba da ih promenite, obavite konverziju u izvornom programu a ne u Acrobatu. Bolje je tako nego da napravite datoteku koja je konvertovana s pogrešnim parametrima jer ćete posle morati da ponovite čitav postupak.

**SAVET
14**

Pravljenje PDF dokumenta od više datoteka u Acrobatu

Opcija za konverziju skupa datoteka odličan je način da organizujete posao. Umesto da se prisećate koje su vam datoteke potrebne i gde ste ih smestili, da potom ručno konvertujete sve datoteke i onda ih jednu po jednu objedinjujete u Acrobatu, upotrebite opciju Create PDF Multiple Documents. Otvoriće se okvir za dijalog koji omogućava da brzo objedinite dokumente i datoteke (u PDF formatima ili drugim formatima), da ih organizujete i imate uvid u sadržaj konačnih dokumenata pre nego što napravite datoteku. Ušteda vremena je više nego očigledna!

1. Pritisnite dugme Create PDF da biste prikazali opcije menija.
2. Izaberite opciju From Multiple Files da biste otvorili okvir za dijalog Create PDF from Multiple Documents (**slika 2.41**).

Slika 2.41 Objedinite grupu datoteka pomoću okvira za dijalog Create PDF from Multiple Documents.

3. Pritisnite dugme Browse da biste otvorili okvir za dijalog Open.
4. Izaberite prvu datoteku koju ćete dodati skupu datoteka i pritisnite dugme Add.
5. Prozor za izbor datoteka se zatvara i Acrobat dodaje datoteku. Ponovite korake 3 i 4 dok ne izaberete sve datoteke koje hoćete da smestite u skup datoteka.

Izvorne aplikacije

Prilikom konverzije sadržaja i objedinjavanja dokumenata, za sve datoteke na spisku koje ne može neposredno da učita, Acrobat otvara izvorne aplikacije. To znači da ne možete da dodate datoteku napravljenu u Photoshopu, koju Acrobat ne može da otvori, ako Photoshop nije instaliran na računaru.

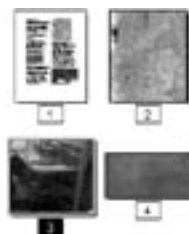
- Sadržaj organizujte u oknu Files to Combine. Pritisnite ime datoteke da biste aktivirali dugmad na levoj strani prozora.
- Pomerajte datoteke ponaosob gore-dole ili ih brišite sve dok skup datoteka ne bude odgovarao onome što ste zamislili (slika 2.42).

Slika 2.42 Promenite poredak datoteka pomoću dugmadi Arrange Files.

- Pritisnite OK. Prozor se zatvara, a Acrobat pravi nov PDF dokument. Svaka datoteka biće zasebno obrađena, a sve datoteke na spisku koje nisu u formatu PDF biće konvertovane u PDF.

Slika 2.43 prikazuje minijaturne stranice. Dokument je stranica 1, potom slede tri slike koje su pretvorene u PDF format i na kraju je sve kombinovano u Binder1.pdf.

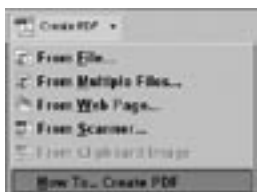
Slika 2.43 Izabrani dokumenti su prikazani kao minijaturne stranice, a potom su objedinjeni u PDF dokument.

- Izaberite opciju File > Save da biste snimili dokument. Time je postupak objedinjavanja okončan.

Pravljenje PDF dokumenta od Web stranica

Stranicu Web lokacije možete lako da preuzmete i pretvorite u PDF datoteku pomoću makroa Adobe PDF koji je instaliran u Internet Exploreru. Da biste iz Acrobatata preuzeli čitavu Web lokaciju i kontrolisali njen sadržaj i način prikazivanja u PDF dokumentu, postupite na sledeći način:

1. Pritisnite dugme Create PDF da biste prikazali meni sa **slike 2.44**.

Slika 2.44 Izaberite opciju From Web Page da biste započeli konverziju.

2. Izaberite opciju From Web Page da biste otvorili okvir za dijalog Create PDF from Web Page (**slika 2.45**).

Slika 2.45 Unesite adresu Web lokacije.

3. Datoteci koju hoćete da konvertujete možete pristupiti na tri načina, zavisno od lokacije i tipa datoteke:
 - Ako je datoteka na Internetu, unesite njenu adresu.
 - Pritisnite strelicu desno od polja za adresu da biste učitali datoteke koje su već otvarane u Acrobatu.
 - Pritisnite dugme Browse da biste otvorili okvir za dijalog Select File to Open i učitali datoteku koja je na čvrstom disku vašeg računara.
4. Pritisnite dugme Create da biste pokrenuli konverziju. Okvir za dijalog Download Status pokazuje aktivne veze tokom preuzimanja materijala, te imena, veličinu i lokacije datoteka (**slika 2.46**).

Mnogo stranica, malo vremena

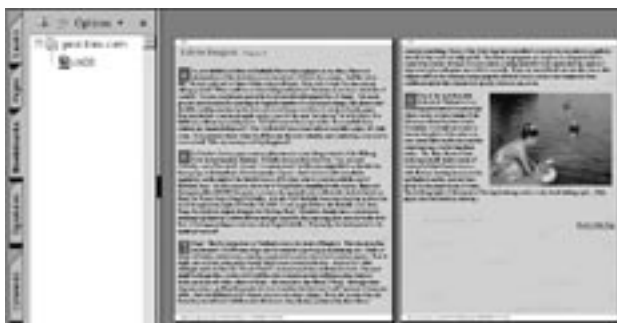
U okviru za dijalog Create PDF from Web Page, određujete koliko će nivoa Web lokacija biti preuzeto. Podrazumevana vrednost je 1. Nemojte da promenite ovaj broj pre nego što dobro razmislite. Nivo 1 odnosi se na prvi skup stranica Web lokacije, tj. one stranice koje vidite kada unesete njihovu adresu u odgovarajuće polje čitača Weba. Dodatni nivoi dopiru do većeg broja stranica. Ako izaberete opciju Get Entire Site, preuzete čitavu lokaciju, bez obzira na to da li ona sadrži 10 ili 1000 stranica.

Iako je sigurnije i jednostavnije da ostavite podrazumevani nivo 1, šta da učinite ako uvezete stranicu i zaključite da su vam potrebne i dodatne stranice? Srećom, nove stranice se lako dodaju. Izaberite opciju Advanced > Web Capture > Append Web Page da biste otvorili okvir za dijalog Add to PDF from Web Page, koji je istovetan okviru za dijalog Create PDF from Web Page. Izaberite nivo i stranice će biti dodate postojećem dokumentu.

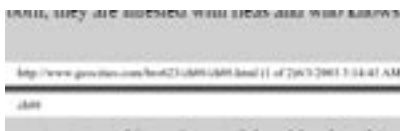
Slika 2.46 Tok konverzije možete da pratite u okviru za dijalog Download Status.

5. Kada preuzmete materijal, Acrobat će prikazati novu PDF datoteku u prozoru dokumenta, a struktura dokumenta pojavice se u kartici Bookmarks (slika 2.47).

Slika 2.47 Nov PDF dokument automatski će se otvoriti u Acrobatu.

6. Pregledajte dokument. Uočićete da je na svaku stranicu dodato zaglavlje i podnožje. U zaglavlju je ime Web stranice; podnožje sadrži adresu stranice, broj stranica i datum i vreme preuzimanja (slika 2.48).

Slika 2.48 Stranicama se podrazumevano dodaju zaglavlje i podnožje.

7. Izaberite opciju File > Save da biste snimili Web stranicu koja je pretvorena u PDF dokument.

**SAVET
16**

Promena parametara za preuzimanje Web stranica

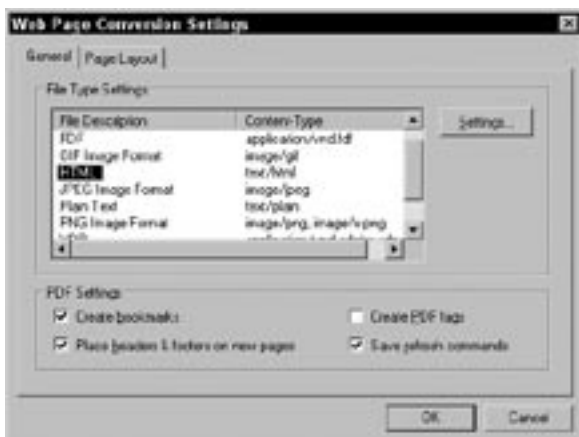
Acrobat preuzima Web stranice na osnovu podrazumevanih parametara za formate datoteka i formatiranje stranica. Parametre ćete prilagoditi svojim zahtevima prateći sledeće korake:

1. Pritisnite dugme Create PDF i izaberite opciju From Web Page da biste otvorili okvir za dijalog Create PDF from Web Page. Pritisnite dugme Settings na donjoj desnoj strani okvira za dijalog (**slika 2.49**).

Slika 2.49 Da biste podesili parametre preuzimanja Web stranica, pritisnite dugme Settings.

2. Otvoriće se okvir za dijalog Web Page Conversion Settings. Na kartici General podešavate parametre tipova datoteka i PDF dokumenata (**slika 2.50**).

Slika 2.50 Podesite parametre tipova datoteka i PDF dokumenata.

3. Na dnu okvira za dijalog videćete podrazumevane opcije PDF dokumenata, kao što su opcije obeleživača, zaglavlje i podnožje. Možete da izaberete i druge opcije ili da poništite izbor onih koje su podrazumevano izabrane.

U gornjem delu kartice General nalazi se lista formata datoteka koje možete da uvezete tokom preuzimanja Web stranice. Parametre formata HTML i Plain Text možete da promenite.

Pripazite na parametre

Kada promenite parametre preuzimanja Web stranica, oni će ostati takvi sve dok ih ponovo ne promenite. Zatvaranje i ponovno pokretanje Acrobat-a ne utiče na parametre.

4. Iz liste tipova datoteka izaberite HTML, čime ćete aktivirati dugme Settings. Kada pritisnete ovo dugme, otvoriće se okvir za dijalog HTML Conversion Settings (slika 2.51).

Slika 2.51 Parametre tipova datoteka HTML i Plain Text možete da menjate.

5. Podesite opcije za konverziju HTML datoteka. U opcije koje možete da promenite spadaju boja i pozadina. U drugoj kartici podešavate font, jezik i način kodiranja teksta.
6. Pritisnite OK da biste zatvorili okvir za dijalog HTML Conversion Settings i vratili se u okvir za dijalog Web Page Conversion Settings.

Opcije za formatiranje stranica

Druga kartica okvira za dijalog Web Page Conversion Settings sadrži opcije za formatiranje stranica:

1. Izaberite standardne opcije za formatiranje stranica kao što su veličina stranice, orijentacija i margine (**slika 2.52**).

Slika 2.52 U ovom okviru za dijalog možete da promenite parametre formatiranja stranica.

2. Ponovo pritisnite OK da biste zatvorili okvir za dijalog i vratili se u okvir za dijalog Create PDF from Web Page.
3. Pritisnite OK da biste započeli konverziju. **Slika 2.53** prikazuje istu stranicu kao na slici 2.47 koja je preuzeta pomoću izmenjenih parametara. U ovom primeru konvertovali smo istu Web stranicu koristeći drugačiju boju teksta i veličinu stranice.

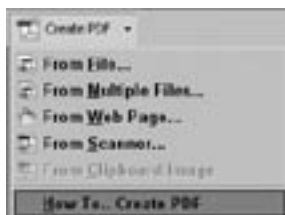
Slika 2.53 Ova stranica prikazuje ishod promene parametara kao što su veličina stranice i boja slova.

**SAVET
17**

Pravljenje PDF dokumenata pomoću skenera

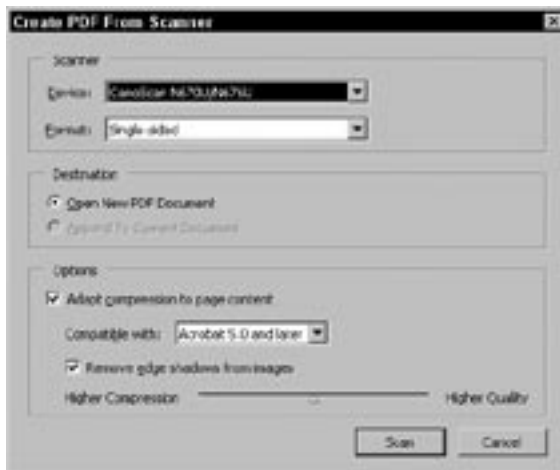
Ponekad ćete ustanoviti da nemate originalnu datoteku dokumenta. Ako imate odštampanu kopiju dokumenta, možete da napravite njenu verziju u formatu PDF pomoću skenera.

1. Pritisnite dugme Create PDF da biste prikazali meni sa **slike 2.54**.

Slika 2.54 Izaberite opciju za pravljenje PDF dokumenta pomoću skenera.

2. Izaberite četvrtu opciju, From Scanner, da biste otvorili okvir za dijalog Create PDF From Scanner (**slika 2.55**).

Slika 2.55 Izaberite skener i potom odaberite parametre konverzije.

3. Izaberite skener iz padajuće liste Device, i potom iz padajuće liste Format izaberite jednostrano ili dvostrano skeniranje.
4. Zadajte gde će skenirana stranica biti snimljena. Na slici 2.55 jedina dostupna opcija je nov dokument; ako su drugi dokumenti otvoreni u Acrobatu, možete im dodati skeniranu datoteku.
5. Ako treba, podesite opcije za kompresiju, kompatibilnost i senke.
6. Pritisnite dugme Scan. Acrobat će otvoriti okvir za dijalog upravljačkog programa vašeg skenera. Konkretni parametri zavise od skenera i od upravljačkog programa. Da biste ih podesili, proučite uputstvo koje ste dobili uz skener i potom započnite skeniranje. Po završetku ovog procesa, okvir za dijalog upravljačkog programa skenera se zatvara a skenirani dokument otvara se u Acrobatu (**slika 2.56**).

Slika 2.56 Kada se skeniranje završi, dokument se otvara u Acrobatu.

7. Izaberite opciju File > Save i snimite PDF dokument.

Saveti za skeniranje

Mnogo toga možete učiniti da bi slika stranica koje skenirate bila jasnija pogotovo ako se na njima nalazi tekst. Probajte neke od ovih saveta:

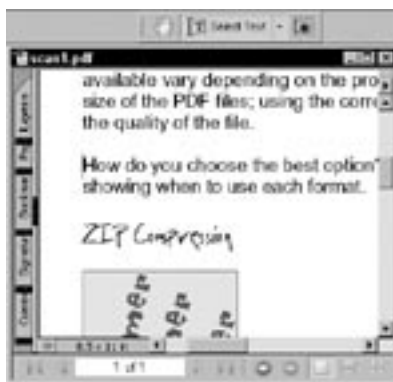
- Izaberite rezoluciju od 200 dpi ako je tekst na stranici krupan, 300 dpi za tekst normalne veličine (10-12 pt) i rezoluciju skeniranja od 400 do 600 dpi za sitan tekst.
- Izaberite režim crno-belog (jednobitnog) skeniranja za tekst.
- Eksperimentišite sa osvetljenjem i kontrastom da biste smanjili uticaj obojene pozadine na tekst koji nije baš savršen.
- Unapred odlučite jesu li slike važnije od teksta ili je obrnuto. Ako koristite parametre za uređeni ili polutonski raster, slike će izgledati bolje, ali će se tekst teže prepoznati.

Slike skenirajte u rezoluciji od 200 do 600 dpi. Proverite da li na disku ima dovoljno prostora za smeštanje slika, pogotovo ako skenirate veliki broj slika. RGB slika s 24-bitnom paletom boja i rezolucijom od 300 dpi, formata A5 zauzima preko 12 MB.

Tekst ili slika teksta?

Većina datoteka koje konvertujete u PDF sastoji se od teksta i slika. Sadržaj stranica u PDF dokumentu možete da menjate pomoću više alatki. PDF datoteke dobijene skeniranjem ili iz programa kao što je Photoshop, uvek su slike; ne možete da menjate sadržaj takvih datoteka. Evo kako da brzo uočite razliku:

1. Pritisnite dugme Select Text na paleti alatki Basic. Mišem pritisnite deo teksta u dokumentu. Ako ugledate vertikalni pulsirajući kursor, stranica sadrži tekst (**slika 2.57**).

Slika 2.57 Ukoliko ugledate vertikalni pulsirajući kursor, stranica sadrži tekst.

2. Ako mišem pritisnete tekst u dokumentu i ništa se ne dogodi, najverovatnije imate PDF u obliku slike. Da biste to proverili, pritisnite padajuću listu desno od alatke Select Text i izaberite opciju Select Image. Potom mišem pritisnite stranicu. Ako je izabrana cela stranica – reč je o slici (**slika 2.58**).

Slika 2.58 Upotrebite alatku Select Image da biste izabrali grafičke objekte na stranici. Ako je izabrana cela stranica, značete da je cela stranica slika.

**SAVET
18**

Uvoženje izmenljivog teksta iz skeniranog dokumenta

PDF dokument napravljen skeniranjem samo je slika stranice, što znači da ne možete pristupiti njenom sadržaju da biste izdvajali slike ili menjali tekst. Međutim, pomoću alatke Paper Capture možete da pretvorite sliku dokumenta u pravi tekst. Ovaj postupak se naziva *optičko prepoznavanje slova* (engl. *Optical Character Recognition, OCR*). Acrobat će pokušati da protumači sliku znaka kao slovo ili broj. Po završetku procesa OCR, pregledajte dobijeni dokument kako biste proverili da li je Acrobat ispravno prepoznao njegov sadržaj. Do zabune i pogrešnog prepoznavanja najčešće dolazi zbog sličnih znakova, kao što su slovo I i broj 1.

Da bi Acrobat prepoznao sadržaj skeniranog dokumenta, sledite naredna uputstva:

1. Izaberite opciju Document > Paper Capture > Start Capture (slika 2.59). Otvoriće se okvir za dijalog Paper Capture.

Slika 2.59 Upotrebite alatku Paper Capture da biste sliku dokumenta pretvorili u tekst.

2. Za dokumente sa više stranica možete zadati da Acrobat obradi tekuću stranicu ili proizvoljan niz stranica u dokumentu (slika 2.60).

Slika 2.60 Zadajte broj stranica ili brojeve stranica čiji sadržaj Acrobat treba da prepozna.

Morate li da konvertujete skeniranu stranicu?

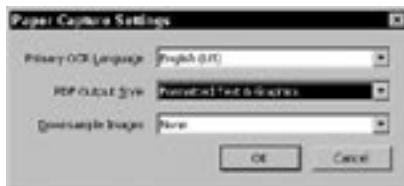
Kada skenirate neki uzorak i učitate ga u Acrobat, dobićete tekst i slike koje nije moguće menjati. Dobijeni rezultat možete da pretvorite u čitljiv tekst, ali da li je to vredno truda?

Najkraći odgovor bio bi: zavisi. Zbog čega uopšte treba da skenirate stranice i učitavate ih u Acrobat? Da li vam treba samo slika za arhivu ili da biste je koristili kao deo paketa podataka za podršku korisnicima? U oba slučaja konverzija sadržaja najverovatnije nije neophodna.

Evo nekih razloga zbog kojih treba da konvertujete sliku stranice u tekst i slike koje je moguće obrađivati i pretraživati:

- Ukoliko treba da pretražujete tekst, na primer u skupu dokumenata.
- Da bi sadržaj bio dostupan korisnicima kojima su neophodni programi za čitanje sadržaja ekrana ili drugi pomoćni uređaji.
- Kada hoćete da ponovo koristite slike dokumenta a nemate izvorne materijale.
- Ako sadržaj PDF dokumenta koristite za različite namene, na primer, za Web stranicu ili za tekstualni dokument.

3. Pritisnite dugme Edit da biste otvorili okvir za dijalog Paper Capture Settings. Iz padajuće liste PDF Output Style, izaberite opciju Formatted Text & Graphics (**slika 2.61**). Na taj način će svi delovi sadržaja biti konvertovani kao zasebni elementi.

Slika 2.61 Pretvorite sadržaj dokumenta u zasebne tekstualne i grafičke objekte.

4. Pritisnite OK da biste se vratili u okvir za dijalog Paper Capture. Pritisnite OK da biste započeli proces prepoznavanja sadržaja stranica.

Indikator napredovanja biće prikazan na ekranu dok traje obrada dokumenta. U zavisnosti od veličine i složenosti dokumenta, proces može da potraje minut ili dva. Kad se završi, indikator napredovanja nestaje.

Ispravljanje slovnih grešaka

Pretvaranje sličica, slova i brojeva u prava slova i brojeve, jeste postupak u kome program može pogrešno protumačiti neke oblike. Njih nazivamo sumnjivim znakovima. Takve znakove možete da proverite jedan po jedan, na sledeći način:

1. Izaberite opciju Document > Paper Capture > Show All OCR Suspects. Svi delovi sadržaja stranice koje treba da potvrdite, uokvireni su crvenim pravougaonicima (**slika 2.62**).

Slika 2.62 Sumnjive reči i znakovi uokvireni su crvenim pravougaonicima.

- Izaberite opciju Document > Paper Capture > Show First OCR Suspect. Otvoriće se okvir za dijalog Find Element i sumnjivi delovi sadržaja stranice prikazaće se jedan po jedan. Ponekad su sumnjivi elementi ispravno napisane reči koje ne morate da proveravate. Na **slici 2.63** reč *locations* praćena em crticom morala je da se proveri. Ako je tumačenje Acrobatata netačno, izaberite tekst i zamenite ga ispravnim slovima ili brojevima.

Slika 2.63 Sumnjiv sadržaj stranice prikazuje se objekat po objekat.

- Izaberite opciju Tools > Advanced Editing > TouchUp Text.
- Alatom TouchUp Text pritisnite početak sumnjive reči i prevucite da biste je izabrali.
- Unesite nov tekst.
- Pritisnite dugme Accept and Find. Kad odobrite novo tumačenje teksta, Acrobat će prikazati naredne sumnjive elemente.
- Nastavite proveru dokumenta. Pritisnite dugme Close da biste zatvorili okvir za dijalog.
- Snimite dokument kada proverite rezultate rada opcije Paper Capture.

Dežurni sumnjivci

Evo nekoliko saveta za prepoznavanje sadržaja s minimalnim brojem sumnjivih elemenata:

- Procenite sadržaj dokumenta. Ustanovite je li dovoljno da samo skenirate dokument ili morate da ga skenirate i prepoznate njegov sadržaj.
- Ako planirate da prepoznate sadržaj dokumenta, podesite rezoluciju skeniranja – 200 do 600 dpi za crno-bele uzorke i 200 do 400 dpi za uzorke u sivim nijansama ili u boji. U protivnom, konverzija neće moći da se obavi, pojaviće se upozorenje i moraćete ponovo da skenirate dokument.
- Neki fontovi i pojedine boje nisu pogodni za prepoznavanje teksta. Postoje i specijalni fontovi namenjeni optičkom prepoznavanju teksta, ali će svaki jasan font (serifni ili beserifni) veličine oko 12 pt dati dobar rezultat. Najbolje je koristiti crni tekst na beloj pozadini; obojeni ili dekorativni fontovi najteže se prepoznaju.

**SAVET
19**

Pravljenje PDF dokumenta pomoću slike sa Clipboarda

Operativni sistem računara koristi prostor za smeštanje podataka koji se naziva Clipboard. Sadržaj koji izaberete i kopirate iz dokumenta, smešta se na Clipboard i potom možete da ga umetnete na drugu lokaciju ili u drugi dokument. Dva su načina za korišćenje Clipboarda u Acrobatu – pravljenje nove datoteke i dodavanje sadržaja Clipboarda postojećoj datoteci.

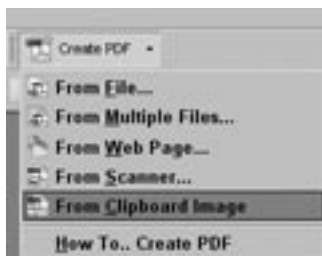
Pravljenje novog dokumenta

1. U izvornom programu izaberite i kopirajte sliku koju hoćete da prenesete u PDF dokument (**slika 2.64**).

Slika 2.64 Izaberite i kopirajte sliku koju ćete koristiti za novi dokument.

2. U Acrobatu, pritisnite dugme Create PDF i iz menija izaberite opciju From Clipboard Image (**slika 2.65**).

Slika 2.65 Pošto ste sliku kopirali na Clipboard, izaberite opciju From Clipboard Image.

3. Sadržaj Clipboarda se konvertuje u novu PDF datoteku (**slika 2.66**). Snimite datoteku.

Slika 2.66 Slika sa Clipboarda postaje nov PDF dokument.

Dodavanje sadržaja Clipboarda postojećoj datoteci

1. Izaberite i kopirajte sliku koju ćete upotrebiti u postojećem PDF dokumentu. Nakon kopiranja slika je smeštena na Clipboard.
2. U Acrobatu izaberite opciju Tools > Advanced Commenting > Attach > Paste Clipboard Image (**slika 2.67**).

Slika 2.67 Sadržaj Clipboarda možete da umetnete u drugi PDF dokument.

Šta je na Clipboardu?

Ponekad ćete zaboraviti šta ste poslednje kopirali na Clipboard i da li to želite ponovo da koristite. Sadržaj Clipboarda možete da vidite iz Acrobat 6 izborom opcije Window > Clipboard Viewer. Otvoriće se prozor koji prikazuje sadržaj Clipboarda.

- Preko stranice pomerajte pokazivač dok ne poprimi oblik krstića. Mišem pritisnite mesto na stranici na koje hoćete da umetnete sliku (**slika 2.68**). Mesto na kojem je pokazivač biće centar slike.

Slika 2.68 Pritisnite mesto na stranici na koje hoćete da umetnete sliku.

- Acrobat će umetnuti sliku na stranicu. Pokazivač u obliku krstića menja se u alatku Hand (u obliku šake). Pritisnite sliku na stranici da biste je izabrali.
- Prevlačite sliku da biste je pomerili ili povucite ručice za promenu veličine da biste promenili veličinu slike (**slika 2.69**).

Slika 2.69 Pomerajte umetnutu sliku i menjajte joj veličinu.

- Snimite datoteku sa umetnutom slikom.